

**MA TRẬN ĐỀ MÔN TIẾNG VIỆT LỚP 5 HỌC KÌ 1
NĂM HỌC 2023 – 2024**

TT	Chủ đề	Mức 1 (Nhận biết)		Mức 2 (Thông hiểu)		Mức 3 (Vận dụng)		Mức 4 (VD sáng tạo)		Tổng	
		TN	TL	TN	TL	TN	TL	TN	TL	TN	TL
1	Đọc thành tiếng									3	
2	Đọc hiểu văn bản - Xác định được hành động, tính cách của các nhân vật có ý nghĩa trong bài đọc. - Hiểu nội dung, ý nghĩa bài đọc. - Giải thích được chi tiết trong bài bằng suy luận trực tiếp hoặc rút ra thông tin từ bài đọc. - Biết liên hệ những điều rút ra qua bài đọc.	Số câu	3	1	1					3	2
		Số điểm	1,5	0,5	0,5					1,5	1
		Câu số	<i>1,2,4</i>	<i>3</i>		<i>5</i>					
3	Kiến thức Tiếng Việt: - Hiểu nghĩa của từ, phân biệt nghĩa gốc, nghĩa chuyên; từ đồng âm; từ đồng nghĩa; từ trái nghĩa. - Xác định từ loại: danh từ, động từ, tính từ, đại từ, quan hệ từ. - Xác định cấu tạo câu; biết đặt câu theo yêu cầu.	Số câu			3	2		1	1	3	4
		Số điểm			1,5	1,5		0,5	1	1,5	3
		Câu số				<i>7,8,10</i>	<i>6,9</i>		<i>11</i>	<i>12</i>	
Tổng số câu		3	1	3	3		1		1	8	4
Tổng số điểm		1,5	0,5	1,5	2		0,5		1	3	4

ĐỀ KIỂM TRA

A/ KIỂM TRA ĐỌC: (10Đ)

I. Kiểm tra đọc thành tiếng: (3,0 điểm)

- Nội dung kiểm tra: Giáo viên cho học sinh bốc thăm đọc một đoạn văn khoảng 100 chữ.
- Hình thức kiểm tra: Giáo viên cho HS bốc thăm và đọc đoạn văn do giáo viên yêu cầu của các bài tập đọc sau.

I/ Bài 1 : CON ĐƯỜNG

Tôi là một con đường, một con đường nhỏ thôi, nhưng cũng khá lớn tuổi rồi. Hàng ngày đi qua tôi là bao nhiêu con người với biết bao bước chân khác nhau. Tôi ôm ấp những bước chân ấy trong lòng đầy yêu mến!

Tôi có một thú vui, đó là mỗi buổi sáng thức dậy, nghe tiếng chân của các bác trong hội người cao tuổi, vừa đi bộ tập thể dục, vừa chuyện trò rôm rả, vui vẻ mà tình cảm biết bao. Lúc đó tôi thấy tâm hồn mình thư thái, dễ chịu, tôi khẽ vươn vai, lấy sức để chuẩn bị tinh thần giữ an toàn cho mọi người tới giờ đi học, đi làm. Vì đó luôn là thời khắc căng thẳng nhất trong một ngày của tôi....

II/ Bài 2/ NGƯỜI CHẠY CUỐI CÙNG

Cuộc thi chạy hàng năm ở thành phố tôi thường diễn ra vào mùa hè. Nhiệm vụ của tôi là ngồi trong xe cứu thương, theo sau các vận động viên, phòng khi có ai đó cần được chăm sóc y tế. Khi đoàn người tăng tốc, nhóm chạy đầu tiên vượt lên trước. Chính lúc đó hình ảnh một người phụ nữ đập vào mắt tôi. Tôi biết mình vừa nhận diện được “người chạy cuối cùng”. Bàn chân chị ấy cứ chụm vào mà đầu gối cứ đưa ra. Đôi chân tật nguyên của chị tưởng chừng như không thể nào bước đi được, chứ đừng nói là chạy....

Theo John Ruskin

III/ Bài 3/ BỐ TÔI

Tôi đi học dưới đồng bằng. Còn bố tôi, từ một vùng núi cao xa xôi, luôn dõi theo tôi.

Cuối mỗi tuần, bao giờ ông cũng mặc chiếc áo phăng phiu nhất, đi chân đất xuống núi, rẽ vào bưu điện để nhận lá thư tôi gửi. Lặng lẽ, vụng về, ông mở lá thư xem từng con chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu. Rồi cũng lặng lẽ như lúc mở ra, ông gấp nó lại, nhét vào bao thư, mỉm cười rồi đi về núi.

Về đến nhà ông nói với mẹ tôi: “con vừa gửi thư về.” Mẹ tôi hỏi: “Thư đâu?”

(theo Nguyễn Ngọc Thuần)

IV/ Bài 4/ HAI BỆNH NHÂN TRONG BỆNH VIỆN

Hai người đàn ông lớn tuổi đều bị ốm nặng và cùng nằm trong một phòng của bệnh viện. Họ không được phép ra khỏi phòng của mình. Một trong hai người được bố trí nằm trên chiếc giường cạnh cửa sổ. Còn người kia phải nằm suốt ngày trên chiếc giường ở góc phía trong.

Một buổi chiều, người nằm trên giường cạnh cửa sổ được ngồi dậy. Ông ấy miêu

tả cho người bạn cùng phòng kia nghe tất cả những gì ông thấy bên ngoài cửa sổ.....

V/ Bài 5/ RỪNG ĐƯỚC

Rừng đước mênh mông. Đước mọc chen nhau trên vùng đất ngập nước. Cây đước mọc dài tăm tắp, cây nào cây nấy thẳng như cây nến không lờ. Rễ nó cao từ ba bốn thước tua tua giương ra chung quanh như những cánh tay từ trong thân cây thò ra bám đất. Tuy mặt đất lầy nhầy thín nhưng không có một cọng cỏ mọc. Chỉ có vài chiếc lá rụng mà nước triều lên chưa kịp để cuốn đi, và bóng nắng chiếu xuyên qua những tầng lá dày xanh biếc, soi lổ chỗ trên lọt bùn mướt mà vàng óng li ti vết bàn chân của những con dã tràng bé tẹo.

Nguyễn Thi

II. Đọc hiểu: (7,0 điểm)

BỐ TÔI

Tôi đi học dưới đồng bằng. Còn bố tôi, từ một vùng núi cao xa xôi, luôn dõng theo tôi.

Cuối mỗi tuần, bao giờ ông cũng mặc chiếc áo phăng phiu nhất, đi chân đất xuống núi, rẽ vào bưu điện để nhận lá thư tôi gửi. Lặng lẽ, vụng về, ông mở lá thư xem từng con chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu. Rồi cũng lặng lẽ như lúc mở ra, ông gấp nó lại, nhét vào bao thư, mỉm cười rồi đi về núi.

Về đến nhà ông nói với mẹ tôi: “con vừa gửi thư về.” Mẹ tôi hỏi: “Thư đâu? ”. Ông trao thư cho bà. Bà cẩn thận mở nó ra, khen:”Con mình viết chữ đẹp quá! Chữ thật tròn, những cái móc rất bén. Chỉ tiếc là không biết nó viết gì. Sao ông không nhờ ai đó ở bưu điện đọc hộ?”. Như mọi lần, bố tôi luôn bảo: “ Chuyện bố con tôi chẳng lẽ để cho người ta đọc vanh vách lên à? Nó là con tôi, nó viết gì tôi đều biết cả.” Rồi ông lấy lá thư, xếp vào trong tủ cùng những lá thư trước, những lá thư được bóc ra nhìn ngắm, chạm vào mặt rồi cất đi, không thiếu một lá...

Hôm sau là ngày đầu tiên tôi bước chân vào trường đại học. Ngày khai trường đầu tiên không có bố. Bố tôi đã mất. Nhưng tôi biết chắc chắn rằng bố sẽ đi cùng tôi trên những con đường mà tôi sẽ đi, suốt cả cuộc đời.

(theo Nguyễn Ngọc Thuần)

Câu 1. (0.5 đ) Điền từ ngữ thích hợp vào chỗ trống để được ý đúng:

Chú bé trong bài văn sinh ra và lớn lên ở một..... xa xôi. Chú đi học dưới..... . Khi chú đi học xa, bố chú thường xuống núi, rẽ vào.....để nhận.....tôi gửi

(lá thư, vùng núi cao, đồng bằng , bưu điện)

Câu 2. (0.5 đ) Khoanh tròn chữ cái trước câu trả lời đúng :

Người cha có hành động gì lạ khi nhận lá thư của con ở bưu điện? khoanh tròn vào chữ cái trước câu trả lời đúng:

- A. Không nhìn lá thư cất ngay vào túi.
- B. Ngắm phong bì rồi mắng thư về nhà.
- C. Bóc thư, xem từng chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu.
- D. Bao giờ ông cũng bóc thư ra nhìn ngắm, chạm vào mặt rồi cất đi.

Câu 3. (0.5 đ) Vì sao người mẹ thấy tiếc khi xem lá thư của con?

Câu 4. (0.5 đ) Dựa vào bài đọc, xác định và Khoanh tròn vào các điều nêu dưới đây đúng với nội dung bài đọc .

- A. Người bố và người mẹ trong bài văn đều không biết chữ .
- B. Cứ cuối tháng người bố xuống núi, rẽ vào bưu điện nhận thư con
- C. Những lá thư người con gửi về người bố đều bóc ra để đọc, rồi ông xếp vào trong tủ
- D. Khi người con chưa vào đại học người bố đã ra đi mãi mãi.

Câu 5. (0.5 đ) Lí do nào khiến người bố không muốn nhờ ai đó đọc hộ thư của người con?

Câu 6. (0.5 đ) Trong câu “Lặng lẽ, vụng về, ông mở lá thư xem từng con chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu”. Từ nào không thay thế được từ “vụng về”?

- A. Lén lút
- B. Lúng túng
- C. bối rối
- D. Ngập ngừng

Câu 7. (0.5 đ) Trong câu “Chuyện bố con tôi chẳng lẽ để cho người ta đọc vanh vách lên à?”. Em hãy tìm đại từ xưng hô để thay thế cho những từ gạch chân trong câu. Viết câu trả lời của em.

Câu 8. (0.5 đ) trong đoạn văn sau: “Cuối mỗi tuần, bao giờ ông cũng mặc chiếc áo phăng phiu nhất, đi chân đất xuống núi, rẽ vào bưu điện để nhận lá thư tôi gửi. Lặng lẽ, vụng về, ông mở lá thư xem từng con chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu” có mấy từ láy, là những từ nào?

Câu 9. (1.0 đ) Em hãy tìm động từ trong câu văn sau.

Rồi ông lấy lá thư, xếp vào trong tủ cùng những lá thư trước, những lá thư được bóc ra nhìn ngắm, chạm vào mặt rồi cất đi, không thiếu một lá...

Câu 10(0.5 đ) Tìm trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ trong câu văn dưới đây.

Hôm sau là ngày đầu tiên tôi bước chân vào trường đại học.

Trạng ngữ.....

Chủ ngữ.....

Vị ngữ.....

Câu 11. (0.5 đ) . Qua bài văn, em hãy viết 1 đến 2 câu nói về tình cảm người bố đối với con có sử dụng quan hệ từ ?

Câu 12:(1.0 đ) CẢM THỤ VĂN HỌC

Từ nội dung văn bản ở phần đọc hiểu trên, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 3 đến 5 câu) nêu cảm nhận của em về hình ảnh người bố và tình cảm của nhân vật tôi đối với bố.

B/ KIỂM TRA VIẾT: (10Đ

I. Chính tả: Nghe – viết: (2,0 điểm)

ĐƯỜNG VÀO BẢN

II. Tập làm văn: (8,0 điểm)

Đề bài: Em hãy tả lại một người bạn thân của em.

III.HƯỚNG DẪN CÁCH ĐÁNH GIÁ VÀ GHI ĐIỂM

PHẦN ĐỌC - HIỂU: (10 điểm)

I/. ĐỌC THÀNH TIẾNG : (3 điểm)

1. Đọc vừa đủ nghe, rõ ràng; tốc độ đọc đạt yêu cầu (không quá 1 phút): 0,5 điểm
(Đọc từ trên 1 phút – 2 phút: 0,25 điểm; đọc quá 2 phút: 0 điểm)

2. Đọc đúng tiếng, đúng từ, trôi chảy, lưu loát: 1 điểm
(Đọc sai từ 2 đến 4 tiếng: 0,5 điểm; đọc sai 5 tiếng trở lên: 0 điểm)

3. Ngắt nghỉ hơi ở các dấu câu, các cụm từ rõ nghĩa: 0,5 điểm
(Ngắt nghỉ hơi không đúng từ 2 – 3 chỗ: 0,25 điểm; ngắt nghỉ hơi không đúng từ 4 chỗ trở lên: 0 điểm)

4. Trả lời đúng câu hỏi về nội dung đoạn đọc : 1điểm
(Trả lời chưa đầy đủ hoặc diễn đạt chưa rõ ràng: 0,5 điểm ; trả lời sai hoặc không trả lời được : 0 điểm)

II . ĐỌC HIỂU: (7 điểm)

Câu 2	Câu 4	Câu 6
C	A	A

1) Điền từ ngữ thích hợp vào chỗ trống để được ý đúng:

Chú bé trong bài văn sinh ra và lớn lên ở một **vùng núi cao** xa xôi. Chú đi học dưới **đồng bằng** Khi chú đi học xa, bố chú thường xuống núi, rẽ và **bưu điện** .để nhận **lá thư** tôi gửi

3) Vì sao người mẹ thấy tiếc khi xem lá thư của con? :

(Vì người mẹ không biết chữ nên không biết con viết gì trong thư.)

5) lí do nào khiến người bố không muốn nhờ ai đó đọc hộ thư của người con?

(vì người bố không muốn người khác biết chuyện của gia đình ông ta, hoặc biết con không muốn người lạ đọc thư, vì người bố rất hiểu tâm tình của con, vì người bố biết con viết những gì...)

7) Trong câu “Chuyện bố con tôi chẳng lẽ để cho người ta đọc vanh vách lên à?”. Em hãy tìm đại từ xưng hô để thay thế cho những từ gạch chân trong câu. Viết câu trả lời của em.

(Chuyện chúng tôi chẳng lẽ để cho họ đọc vanh vách lên à? ”).

8) trong đoạn văn sau: “Cuối mỗi tuần, bao giờ ông cũng mặc chiếc áo phăng phiu nhất, đi chân đất xuống núi, rẽ vào bưu điện để nhận lá thư tôi gửi. Lặng lẽ, vụng về, ông mở lá thư xem từng con chữ, chạm tay vào nó, ép nó vào khuôn mặt đầy râu” có mấy từ láy, là những từ nào?.

(3 từ láy: *phăng phiu, lặng lẽ, vụng về*)

9) Rồi ông lấy lá thư, xếp vào trong tủ cùng những lá thư trước, những lá thư được bóc ra nhìn ngắm, chạm vào mặt rồi cất đi, không thiếu một lá...

(**Động từ: Lấy, xếp, bóc, nhìn, ngắm, chạm, cất.**)

Câu 10(0.5 đ) Tìm trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ trong câu văn dưới đây.

Hôm sau là ngày đầu tiên tôi bước chân vào trường đại học.

Trạng ngữ: **Hôm sau là ngày đầu tiên.**

Chủ ngữ: **Tôi**

Vị ngữ: **Bước chân vào trường đại học.**

11) Qua bài văn, em hãy viết 1 đến 2 câu nói về tình cảm người bố đối với con có sử dụng quan hệ từ ?

Người bố rất yêu con, hiểu con, tự hào về con và nâng niu những gì là của con. Tuy bố không biết chữ nhưng mỗi lần nhận được thư của con bố đều rất vui.

Câu 12:(1.0 đ) CẢM THỤ VĂN HỌC

Từ nội dung văn bản ở phần đọc hiểu trên, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 3 đến 5 câu) nêu cảm nhận của em về hình ảnh người bố và tình cảm của nhân vật tôi đối với bố.

Hình ảnh người bố trong văn bản là một người cha yêu thương con vô bờ bến. Dù sống ở vùng núi cao hiểm trở, ông vẫn luôn dõi theo và ủng hộ con. Mỗi khi con gửi thư về, ông lại cẩn thận mở ra, xem từng con chữ, lấy tay chạm vào nó, rồi ép vào khuôn mặt đầy râu của ông thể hiện tình yêu thương, trân trọng của ông đối với con. Tình cảm của nhân vật tôi đối với bố cũng rất sâu sắc. Dù xa cách về mặt địa lý, nhưng con vẫn luôn nhớ về bố, luôn yêu thương và kính trọng bố. Con hiểu rằng, dù bố không còn nữa, nhưng tình yêu thương của bố sẽ luôn ở bên con, giúp con vượt qua mọi khó khăn trong cuộc sống. Qua đó ta càng thấy rõ hơn tình cảm cha con thiêng liêng, cao quý. Cha mẹ là người đã sinh thành, nuôi dưỡng và giáo dục ta nên người. Chúng ta cần biết yêu thương, kính trọng và báo hiếu cha mẹ.

B. KIỂM TRA VIẾT

I. Chính tả: Nghe – viết: : (2,0 điểm)

ĐƯỜNG VÀO BẢN

Tôi sinh ra và lớn lên ở một bản hẻo lánh gần biên giới phía Bắc. Con đường từ huyện lỵ vào bản tôi rất đẹp.

Đoạn đường dành riêng cho dân bản tôi đi về phải vượt qua một con suối to. Nước suối bốn mùa trong veo, rào rào. Nước trườn qua kẽ đá, lách qua những móm đá ngầm tung bọt trắng xóa. Hoa nước bốn mùa xòe cánh trắng như trải thảm hoa đón mời khách gần xa đi về thăm bản.

1. Chính tả: (2,0 điểm)

- Tốc độ đạt yêu cầu khoảng 95 chữ/15 phút; chữ viết rõ ràng, viết đúng kiểu chữ, cỡ chữ, trình bày sạch đẹp: 1 điểm; tốc độ đạt khoảng 80 chữ/15 phút chữ viết rõ ràng, viết đúng kiểu chữ cỡ chữ trình bày sạch đẹp: 0,5 điểm.

- Viết đúng chính tả mắc dưới 4 lỗi: 1 điểm; mắc 4 đến 5 lỗi: 0,5 điểm; mắc hơn 5 lỗi: 0 điểm.

2. Tập làm văn: (8,0 điểm)

*Bài văn đảm bảo các yêu cầu như sau:

- Bài viết đúng dạng văn tả người đủ 3 phần: Mở bài – Thân bài – Kết bài . Bài viết đảm bảo đúng ngữ pháp, biết dùng từ, không mắc lỗi chính tả, chữ viết sạch đẹp (8 điểm).

- Cụ thể:

Mở bài: Giới thiệu được người mình tả (Có thể giới thiệu trực tiếp hoặc gián tiếp) : (2 điểm)

Thân bài: (4. điểm)

-Tả ngoại hình (Đặc điểm nổi bật về tâm vóc, cách ăn mặc, khuôn mặt, mái tóc, cặp mắt, hàm răng.....)

- Tả tính tình, hoạt động (Lời nói, cử chỉ, thói quen, cách cư xử với người khác)

Kết bài: Nêu được tình cảm của mình với người mình tả. (2 điểm)

*Lưu ý : Tùy theo mức độ sai sót về ý, về diễn đạt hoặc chữ viết ... (có thể cho các mức dưới 8; 7,5 ; 6;.....)

Duyệt BGH

Người ra đề

Nguyễn Hữu Trãi

Hoàng Thị Minh Tuyết

Trịnh Thị Hải

